

падне сред декадентската оргиастичност и изпепелени лични светове в „Безсънници“ (1907, в цикъла „Дневник“), а след това – опазило сякаш по чудо своята партиархална интенция и свежест – да се завърне в макроцикъла „Антология“, съставен през 1910 г. Подобна контекстуална мобилност не може да не породи обобщения за проблематичното *ботевско* начало и наследство у Яворов, за постоянното му догонване и достигане в стремежа към единен лирически дискурс, окончателно прочистен от случайното в себе си, както и за особено проблематичното – убягващо и неуловимо – интровертно ядро. И именно тук трябва да отбележим следния изключително характерен парадокс: изпробвайки или направо пишейки с различните „почерци“, т. е. вписвайки изказа си в различни литературни конвенции, Яворов неизменно е устремен да дефинира и статизира по някакъв начин *гърдта, сърцето, душата, духа* – да заснеме техните високи семантични измерения във фиксиращи ги алегоризации („гърдите мои – пещ /на живия вселенен плам“; „Душата ми е пленница смирена“; „Духът ми е орел“ и т. н.). Но тъкмо когато е достигнал по-високо ниво в овладяването на съответната дискурсивна практика, поетът сам разколебава дефинитивно избистрения изказ, обърквайки и дори смесвайки семантичните стойности и функции на отделните интровертни реалии, разрушавайки реда на обособените компоненти, връщайки го в онзи стадий на неразчлененост и непроницаема синтетичност, който в много по-голяма степен е именно *ботевски*, отколкото „рвящият се“ към *ботевското* поет би могъл да предположи. Тогава в *гърдите мои – пещ* избликват на разкаянието *сълзи* – интензивността, централността, всеобемията на *гърдта* внезапно се преобразяват в унилоост и безсилие; тогава *душата* внезапно става *хищник настървен*, тя *възжеслава и похищава, алчуща и хладна*, т. е. характеризирана е с присъщите атрибути на обсебващия *дух-орел* и в много по-голяма степен се проявява като *animus*, отколкото като *anima*; тогава *несепващото се сърце*